

A MAGYAR VÁLTOZATÚ SPORTOLÓI IDENTITÁS SKÁLA FAKTORSZERKEZETÉNEK FELTÁRÁSA SZOCIODEMOGRÁFIAI ADATOKMENTÉN

T-12

Berki Tamás *, Pikó Bettina **

* Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola

** Szegedi Tudományegyetem, Magatartástudományi Intézet

Kulcsszavak: sportolói identitás; AIMS-H; faktorszerkezet

A Sportolói Identitás Skálát (*Athletic Identity Measurement Scale*) széles körben használják a külföldi kutatók a sportolói önazonosság meghatározására, ugyanakkor hazánkban kevésbé ismert. Ezért a tanulmányunk célja bemutatni a Sportolói Identitás Skálát (AIMS-H), annak magyar változatát, faktorszerkezetét és szociodemográfiai jellemzőit.

Kutatásunkban 340 középiskolás sportoló (átlagélekor: 16,58 év; szórás: 1,34) vett részt. A tanulóknak a szociodemográfiai adatok mellett a 10 tételt tartalmazó AIMS-H kérdőívet kellett kitölteniük, ahol a válaszokat egy 7 fokú Likert-típusú skálán kellett megadniuk (1= egyáltalán nem értek egyet; 7= teljesen egyetértek). A skála összeadott értékei képviselik a sportolói identitás indexet, mely 7-től 70-ig terjedhet. A magasabb pontszám erősebb identitást jelent az adott sportolóra nézve (átlag a teljes mintán: 47,42; szórás: 16,11). Az adataink illeszkedését a teljes mintán, valamint a szociodemográfiai adatok (nem, kor, sportágtípus, versenyzési szint) mentén létrehozott almintákon keresztül, konfirmatív faktoranalízis segítségével vizsgáltuk. A skála belső megbízhatóságának kimutatására a Cronbach- α értéket, az indikátorokhoz tartozó fogalmi megbízhatósági mutatót (Composite Reliability - CR) és az átlagos magyarázott variancia (AVE) értékeket használtuk.

A konfirmatív faktoranalízis igazolta a skála egydimenziós szerkezetét. A teljes mintán végzett vizsgálat kiváló illeszkedést mutatott a felállított modellünkkel ($\chi^2/df=1,40$; NFI=0,98; TLI=0,99; CFI=0,99; RMSEA=0,034). A kérdőív megbízhatósági mutatói is stabil értékeket mutattak (Cronbach- $\alpha=0,95$; CR=0,93; AVE=0,60). A kis elemszám ellenére az almintákon végzett vizsgálatok is megfelelő illeszkedést és megbízhatósági értékeket eredményeztek. Az NFI, TLI, CFI fittségi mutatók 0,90 és 0,99 közöttiek, valamint a megbízhatósági értékek is megfeleltek az elvárt kritériumoknak ($0,79 \leq \text{Cronbach-}\alpha \leq 0,94$; $0,86 \leq \text{CR} \leq 0,93$; $0,38 \leq \text{AVE} \leq 0,60$). Alacsonyabb értékeket csupán a versenyzési szint szerinti bontásban tapasztaltunk, melyhez az alacsony elemszám járulhatott hozzá. Tanulmányunk célja a magyar nyelvű Sportolói Identitás Skála faktorstruktúrájának és megbízhatóságának vizsgálata volt. A kapott értékek azt mutatják, hogy a kérdőív megbízhatóan használható a magyar serdülő sportoló populáción. Úgy látjuk, hogy az almintákon kapott alacsonyabb értékek elsősorban az alacsony elemszámnak köszönhetőek, melyeknek javítására további adatfelvételt tervezünk. A nemzetközi szakirodalomban éles vita zajlik a skála esetleges több dimenziós szerkezetéről. Vizsgálatunk határozottan az egymintás faktorstruktúrát igazolta, de úgy látjuk, e téren nagyobb minta szükséges a megerősítéshez.